

HANDLINGSPLAN FOR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ

Vega barne- og ungdomsskole

Vega barne- og ungdomsskole
-våren 2020

Innhold

1.0 Mål for skolemiljøet	3
2.0 Definisjon- en felles forståelse	3
3.0 Årshjul for skolens forebyggende arbeid	4
3.1 Skolens forebyggende arbeid på skolenivå.....	4
3.2 Skolens forebyggende arbeid på klassenivå.....	6
3.3 Skolens forebyggende arbeid på individnivå.....	7
3.4 Forebyggende arbeid med fokus på positive relasjoner	8
3.4.1 Relasjon lærer-elev	8
3.4.2 Relasjon lærer/assistent- klasse	8
3.4.3 Relasjon elev- elev	8
3.4.4 Skole/SFO- hjemsamarbeid	9
3.4.5 Relasjon voksen - voksen	8
3.5 Forventningsavklaring	9
3.5.1 Skolens forventning til elevene	9
3.5.2 Skolens forventning til de foresatte	9
3.5.3 Hva foresatte kan forvente av ansatte	10
3.6 Utvikling av sosiale ferdigheter	10
3.6.1 Kjennetegn ved sosial kompetanse:.....	11
4.0 Skolens aktivitets- og handlingsplikt.	11
4.1 Beskrivelse av hva som ligger i aktivitetsplikten.	11
4.2 Opplæringsloven § 9A- elevens rett til et trygt og godt skolemiljø.....	12
4.3 Aktivitetsplikten.....	12
4.4 Vega barne- og ungdomsskoles rutiner for å håndtere varsel om mulig mobbing og andre krenkelser	13
4.5 Arbeid i etterkant av en mobbesak.....	16
5.0 Fylkesmannen sin håndheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker, jf. §§ 9 A-6	17
6.0 Ressurser og kilder:	17

1.0 Mål for skolemiljøet

Alle elever ved Vega barne- og ungdomsskole skal møte omsorgsfulle voksne, og få oppleve at de er betydningsfulle i et trygt og inkluderende fellesskap uten krenking og mobbing.

§ 9 A: Elevene sitt skolemiljø: Alle elever har rett til å ha et trygt og godt skolemiljø, som fremmer helse, trivsel og læring.

2.0 Definisjon- en felles forståelse

Krenkende atferd er en fellesbetegnelse for alle former for atferd som tilsiktet eller utilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende atferd kan også være enkeltstående handlinger, eller enkeltstående ytringer som for eksempel om utseende eller funksjonshemninger. Hva som oppleves som krenkende er en subjektiv opplevelse.

Mobbing er når en person gjentatte ganger og over en viss tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere andre personer. I definisjonen ligger også at den som blir utsatt har vanskelig for å forsvare seg og at det er en viss ubalanse i makt- eller styrkeforhold. Mobbing kan foregå på ulike arenaer, også digitalt – i sosiale medier på internett eller via sms og lignende.

Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.

Uavhengig av definisjoner av mobbing og krenkelser, er det *elevenes subjektive opplevelse* av skolemiljøet som er grunnlaget for at skolen skal ta saken på alvor.

Diskriminering innebærer at en person blir dårlig behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsdyktighet, religion, hudfarge, seksuell legning, politisk orientering, nasjonal eller etnisk opprinnelse. Diskriminering kan være både direkte og indirekte.

Trakassering er en særlig form for diskriminering som kjennetegnes ved sin krenkende og nedverdiggende karakter. Dette kan for eksempel være uønsket seksuell oppmerksomhet, plaging, utfrysing eller sårende fleiping og erting. Handlingene eller ytringene virker eller har til formål å virke krenkende, skremmende, fiendtlig,

nedverdiggende eller ydmykende. Trakassering kan enten være en isolert eller gjentatte hendelser.

Vold - Fysisk og psykisk vold er alle handlinger som skader, smerter, skremmer eller krenker en annen person.

Rasisme er når noen blir forskjellsbehandlet eller krenket fordi de har en annen hudfarge, en annen religion, snakker et annet språk eller tilhører en annen etnisk gruppe.

Utestenging innebærer å bli holdt utenfor en sosial gruppe eller klasse der en har naturlig tilhørighet

Uthenging - Med uthenging mener vi krenkende ord og negativ omtale på internett, sosiale medier og i skoletiden.

3.0 Årshjul for skolens forebyggende arbeid

3.1 Skolens forebyggende arbeid på skolenivå

Når	Aktivitet	Hvordan	Ansvarlig
AUG	Gjennomgang av - § 9 A i opplæringsloven - Ordensreglement for skolen - Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø - Rutiner og standard for inkludering i friminutter	Ved skoleårets begynnelse- personalgruppa Alle ansatte ved skolen skriver under på at § 9 A er gjennomgått og forstått	Rektor
	Informasjon til alle elever om hva som kjennetegner et trygt og godt skolemiljø. Alle elever skal være kjent med hva som menes med krenkende atferd, og hvor de kan melde fra om mobbing.	1.-10.klasse	Kontaktlærer
	Foresatte gjøres kjent med opplæringsloven § 9A, skolens rutiner i skolemiljøsaker og ordensreglement.	Ved skolestart	Rektor

	Gjennomgang av skolens ordensreglement	1.-10.klasse	Kontaktlærer
	Fadderordning 1. klasse	6. klasse er faddere til 1. klasse	Kontaktlærere for aktuelle klasser
SEP	Elevrådet konstitueres Gjennomgang av skolens ordensreglement og «Handlingsplan for trygt og godt skolemiljø».	I elevrådet	Kontaktlærer for elevrådet
	Fokus på trygg nettbruk	F.eks. <i>nettvett.no</i> , <i>dubestemmer.no</i>	Kontaktlærere
	Lekepatroljeledere	Nominasjon- og opplæring/kurs for Lekepatrolje ledere- og koordinator	Lekepatrolje-koordinator
	Etablering av skolens rådsorganer Gjennomgang i rådsorganene av skolens ordensreglement og «Handlingsplan for et trygt skolemiljø» (§ 9A).	Møte i rådsorganer	Rektor
	Vennskapsuke med BlimE-dans	Skolen har stort fokus på å skape gode relasjoner og vennskap i starten av skoleåret	Ledelsen og kontaktlærere
	Foreldremøter: Gjennomgang av §9A i opplæringsloven, skolens ordensregler og «Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø» Legge til rette for et godt samarbeid hjem-skole.	Foreldremøter	Rektor og kontaktlærere
OKT	Elevundersøkelsen 5.-10. trinn	I klassene	Rektor og kontaktlærer
	Elevsamtaler	Alle klasser	Kontaktlærere
	Utviklingssamtaler	Alle klasser	Kontaktlærere

NOV	Drøftinger og svar på elevundersøkelsen	Møte med kontaktlærere	Rektor
DES	Drøftinger og svar på brukerundersøkelser iht. trivsel, mobbing og krenkende adferd.	Plangruppe, teammøter og møte med personalet	Rektor, teamledere og personalet
JAN	Lekepatruljeledere 2. runde	Nominasjon- og opplæring/kurs for trivselsledere- og trivselsleder-ansvarlige	Trivsels-ansvarlig/ koordinator
MAR	Elevsamtale	Alle klasser	Kontaktlærere
	Utviklingssamtaler	Alle klasser	Kontaktlærere
	Drøftinger og svar på elevundersøkelsen	Møter med personalet og i de ulike rådsorganer	Rektor og ledere i de ulike rådsorganer
APR	Overføringsmøter med barnehage/VGS/PPT	For elever med spesielle behov	Styrer, rektor, kontaktlærer, PPT og VGS
JUN	Evalueringsplan for et trygt og godt skolemiljø (arbeidet med § 9A)	Behandles i skolens personale og i skolens rådsorganer	Rektor

3.2 Skolens forebyggende arbeid på klassenivå

Aktivitet	Hvordan	Ansvarlig
Nytt- skoleår-fokus	Klasseromsmiljøfremmende tiltak spesielt de to første ukene	Kontaktlærere
Klasseregler	Klasseregler. Hver klasse lager et sett med regler der trivsel står i sentrum. Disse lages ved skolestart hvert år og henges opp i klasserommet. Konkrete regler, formulert positivt	Kontaktlærere
Fokus på positiv atferd	Fokus på positiv forsterking, ros, støtte og anerkjennelse	Alle lærere, assistenter og ledere

Løpende konfliktløsning	Konflikter løses fortløpende på lavest mulig nivå og med dem det angår	Lærer/ assistenter
Foreldremøter	Klassemiljøet og alles ansvar er tema på foreldremøter	Kontaktlærer og foreldrekontakter
Miljøskapende aktiviteter	Sosiale aktiviteter i klassene/ på tvers av klassene	Lærere
Samtale med helsesykepleier, miljøarbeider eller sosiallærer	Samtale med enkeltelever, i grupper eller klasser etter situasjon og ved behov	Sosiallærer Helse- sykepleier Miljøarbeider

3.3 Skolens forebyggende arbeid på individnivå

Aktivitet	Hvordan	Ansvarlig
Elevsamtaler	Strukturerte og planlagte samtaler mellom lærer - elev. Samtale om trivsel, fremgang, utfordringer og andre aktuelle saker. Hvert trinn bruker eget skjema som deles ut i forkant. Skjemaet leveres inn i god tid før samtalen. På barneskolen holdes elevsamtalene sammen med utviklingsamtalen.	Kontaktlærere
Utviklingssamtaler med foreldre	Foresatte har minst to ganger i året rett til en planlagt og strukturert samtale med kontaktlærer om sitt barns faglige- og sosiale utvikling. Elevens trivsel skal være tema.	Kontaktlærere
Individuelle tiltak gjennom året	Igangsetting av lokale tiltak med enkeltelever i samråd med foresatte	Kontaktlærere Lærere Sosiallærer Miljøarbeider
Samarbeid med foresatte	Tilbakemelding til foresatte angående enkeltelever via Transponder, mail og/eller telefon	Kontaktlærer ledelsen

3.4 Forebyggende arbeid med fokus på positive relasjoner

I Vega skole skal elever møte autoritative voksne. Den autoritative lærer og assistent har stor relasjonell kompetanse. Han eller hun bygger bevisst opp en positiv relasjon til hver enkelt elev. Elevene skal oppleve at lærere og assistenter viser omsorg, trygghet og tillit. De voksne stiller rettferdige krav til elevene, roser og korrigerer utfra klassens kjente og faste rammer.

3.4.1 Relasjon lærer - elev

Lærer er en tydelig voksen som eleven skal ha tillit til. Det er den voksnes ansvar å skape en god relasjon til elevene. Læreren skal være en god klasseleder, det vil si at:

- Den enkelte elev skal bli sett, hørt og snakket med hver dag
- Alle elever er **våre** elever
- Læreren forventinger til enkelteleven bør fremme elevens faglige og sosiale læring
- Læreren skal tilrettelegge for tilpasset opplæring
- Den voksne har ekstra ansvar for å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende for den enkelte elev. (For eksempel: ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven).

3.4.2 Relasjon lærer/assistent - klasse

- Den voksne utøver tydelig ledelse på en slik måte at klassen/gruppen oppleves som et trygt sted for alle elever
- Den voksne har høy bevissthet om betydningen av relasjonen lærer/assistent-elev og tar ansvar for kvaliteten på denne relasjonen
- Den voksne legger til rette for trygge og forutsigbare rammer
- Den voksne har løpende dialog om arbeidsinnsats, læringsmål og trivsel
- Den voksne legger vekt på å utvikle elevens læringspotensialer

3.4.3 Relasjon elev - elev

Alle elevene i en klasse er klassevenner og tar vare på hverandre. De skal vise hverandre respekt på en slik måte at alle trives og har det trygt og godt. Skolen legger opp til tiltak som fremmer et positivt skolemiljø og fører til at elevene føler ansvar for at alle skal trives i klassen.

3.4.4 Skole/SFO - hjemssamarbeid

Vi skal opprettholde en god og åpen dialog mellom skole og hjem der begge er lydhøre for den andres synspunkter

3.4.5 Relasjon voksen – voksen

Alle voksne skal opptre respektfullt overfor hverandre, være lojal og følge felles regler. Ansatte skal opptre på en måte som ikke krenker andre. Uenigheter tas opp uten at uvedkommende hører på. Alle ansatte er likeverdige i personalet.

3.5 Forventningsavklaring

3.5.1 Skolens forventninger til elevene:

- Være høflig og ha respekt for andre
- Arbeide aktivt med egen læring
- Ta godt vare på skolens utstyr
- Følge skolens regler
- Møte presis til timen og ha med nødvendig utstyr
- Bidra positivt til undervisnings- og lærings situasjoner
- Gjøre oppgaver og lekser til avtalt tid
- Si fra til en voksen hvis du ikke har det bra
- Si fra til en voksen hvis du ser noen som ikke har det bra
- Benytte deg av retten til medbestemmelse i skolen

3.5.2 Skolens forventninger til de foresatte

- Framsnakke skole og læring
- Hendelser/uklarheter tas opp så fort som mulig direkte med skolen
- Legge til rette for og følge opp hjemmearbeid
- Lese informasjon fra læreren på alle ukeplaner, og følge med på læringsplattformer
- Delta på planlagte møter
- Si raskt i fra om du blir oppmerksom på plaging eller mobbing
- Samarbeide med skolen om elevens faglige og sosiale utvikling
- Være lojal mot skolens mål og regler
- Bidra til et positivt klasse -og skolemiljø
- Sørge for at barnet møter presis og opplagt
- Hjelp elevene til å ta vare på utstyr som lånes fra skolen

- Oppdatere kontaktinformasjon
- Sørge for at ditt barn har med nødvendig utstyr

3.5.3 Hva foresatte kan forvente av skolen:

- At det er en tydelig og god klasseledelse i alle klasser
- At elevene blir behandlet med respekt og omsorg
- At de voksne tar ansvar for å skape gode relasjoner til elevene
- At de voksne griper inn ved uønsket atferd
- At alle voksne arbeider aktivt for å fremme en trygg skolehverdag for elevene
- At alle følger instruksjoner og prosedyrer og bruker dette aktivt for å fremme trivsel og trygghet og avdekke uønsket atferd
- At skolen tar kontakt hjem ved spesielle situasjoner/hendelser/bekymringer
- At skolen holder hjemmet oppdatert og informert om eleven
- At alle skal bli møtt med respekt og åpenhet, og bli hørt i kontakt med skolen

3.6 Utvikling av sosiale ferdigheter

Vi ønsker at elevene skal utvikle seg slik at de kan oppleve gode vennskap og føle seg akseptert både av jevnaldrende og voksne, ta ansvar for eget liv, hevde egne rettigheter og mestre de forventningene som stilles til dem. Målet er at barn oppnår bedre sosiale ferdigheter i forhold til samarbeid, positiv selvhevdelse, selvkontroll og evne til innlevelse i andre situasjoner. I arbeidet legger vi vekt på de voksne som gode rollemodeller.

Elevenes sosiale kompetanse beskytter mot krenkelser og mobbing, og påvirker det psykososiale miljøet i en gruppe. Elever som har god sosial kompetanse kommer sjeldnere i fastlåste konflikter, de har verktøy for å håndtere motgang, og hevder raskere egne og andres rettigheter når urett som mobbing skjer. De er ofte positive i sin kontakt med andre, blir lettere akseptert og etablerer dermed også lettere positive vennskspsrelasjoner.

Sosial kompetanse er en forutsetning for verdsetting, vennskap og sosial integrering og en ressurs for å mestre stress og problemer. Sosial kompetanse er en viktig faktor for å motvirke utviklingen av problematferd

"Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig" Fra Overordnet del i opplæringsloven

3.6.1 Kjennetegn ved sosial kompetanse:

- Du er høflig
- Du er vennlig og hyggelig
- Du lytter aktivt til andre
- Du gir positiv respons
- Du våger å stå for egne synspunkter og ønsker
- Du viser humoristisk sans
- Du tar ikke deg selv så høytidelig
- Du har evne til å «lese» sosiale situasjoner og føle med andre
- Du aksepterer at mennesker er ulike

4.0 Skolens aktivitets- og handlingsplikt

4.1 Beskrivelse av hva som ligger i aktivitetsplikten.

Stortinget vedtok 01.08.17 nytt regelverk om skolemiljøet som innebærer en strengere aktivitetsplikt. Det er ikke lengre tilstrekkelig at skolen har en handlingsplikt først når de får kunnskap eller mistanke om krenkelser. Den strengere aktivitetsplikten innebærer at alle ansatte har en fast og kontinuerlig plikt til å følge med på om elevene har det trygt og godt, og at de aktivt skal gjøre en innsats for å avdekke mobbing. I praksis vil plikten til å følge med, omfatte systematiske tiltak for å observere og lytte til elevstemmen i det daglige, i alle faglige og sosiale aktiviteter.

Det omfatter for eksempel kvalitet på inkluderingsrutiner for friminutter, regelmessige samtaler med elever og foresatte, ulike kartlegginger blant alle elevene, og analyser av Elevundersøkelsen. Men det vil også omfatte tiltak rettet særskilt mot enkeltelever. Skolen har et skjerpet ansvar for å ivareta elever med en egen sårbarhet. Slik sårbarhet kan være knyttet til for eksempel elevens religion, seksuell orientering, om han eller hun har nedsatt funksjonsevne, eller forhold ved elevens familie. At eleven tidligere har vært utsatt for krenkelser kan også gjøre en elev ekstra sårbar. Skolen skal sørge for at alle ansatte er kjent med hva aktivitetsplikten betyr og at rutiner for å avdekke mobbing inngår i skolens handlingsplan.

4.2 Opplæringsloven § 9 A- elevens rett til et trygt og godt skolemiljø

Det at eleven har en individuell rett til et trygt og godt psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring gir eleven et sterkt vern. Det avgjørende i vurderingen av om elevens rett etter § 9 A-2 er oppfylt er hvordan det psykososiale miljøet virker på den enkelte elevens helse, trivsel og læring. Utgangspunktet for vurderingen er elevens egen subjektive opplevelse av det psykososiale miljøet.

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering, jf. § 9 A-3. Skolen skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme helsen, miljøet og tryggheten til elevene. Paragrafen skal sikre at eleven får et minst like godt vern av sitt miljø som arbeidstakere. Dette innebærer at kapittel 9 A gjelder i timer og friminutt på skolen, på skoleveien, i leksehjelp som er i skolens regi og i SFO. Reglene gjelder også når skolen, leksehjelpen eller SFO har aktiviteter utenfor skolens bygninger/område, eller er i lokaler utenfor skolens område. Kapittel 9 A gjelder i utgangspunktet ikke på fritiden, men hvis elevene opplever noe på fritiden som gjør at de ikke har det trygt og godt på skolen, så må skolen likevel handle i henhold til aktivitetsplikten frem til eleven har det trygt og godt på skolen igjen.

Lovbrudd foreligger når elevens rett etter § 9 A-2 ikke er oppfylt. I alle tilfeller når elevens rett ikke oppfylles vil det foreligge et lovbrudd og skolen skal da gripe inn slik at elevens rett oppfylles. Det blir ikke et spørsmål om hvilke tiltak skolen har iverksatt, men et spørsmål om elevens rett er oppfylt. Så lenge eleven har en subjektiv oppfatning av at det psykososiale miljøet ikke fremmer hans/hennes helse, trivsel eller læring, har skolen en plikt til å rette dette.

4.3 Aktivitetsplikten

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt etter oppl. § 9 A-4. Formålet med aktivitetsplikten er å sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Aktivitetsplikten omfatter flere delplikter for skolen:

- Plikten til å følge med
- Plikten til å gripe inn
- Plikten til å varsle
- Plikten til å undersøke

- Plikten til å iverksette tiltak og evaluere

Skjerpet aktivitetsplikt, jf. § 9 A-5 dersom ansatt krenker, mobber, trakasserer, diskriminerer eller utøver vold mot elever. Skolen har plikt til å undersøke saken og sette inn tiltak umiddelbart. Dersom noen ansatte krenker elever skal rektor varsle skoleeier. Dersom det gjelder en i skoleledelsen som krenker en elev, skal den ansatte varsle skoleeier direkte.

4.4 Vega barne- og ungdomsskoles rutiner for å håndtere varsel om mulig mobbing og andre krenkelser

Fase	Oppgave	Ansvar	Dokumentasjon	Tid
Bekymring	Bekymring/henvendelse knyttet til en eller flere elevers skolemiljø. (Både elev, foresatte, ansatte eller råd og utvalg kan melde.) Saker meldes skriftlig eller muntlig – enten direkte til rektor, eller til annen ansatt. Ved alvorlige saker som ikke kan løses umiddelbart, som meldes til ansatt på skolen skal rektor ha beskjed samme dag som denne er meldt inn.	Rektor/ kontaktlærer	Referat /notat	Ved kjennskap /mistanke

Undersøkelse	Rektor sørger for å undersøke saken og setter inn nødvendige tiltak	Rektor		Umiddelbart
	Samtale med eleven som blir krenket/mobbet Målet med samtalen er å gi støtte og å få informasjon. Du skal sikre at elevens subjektive opplevelse kommer fram. Understrek at det er ditt ansvar at barnet ikke har det bra og at du ikke vil gi deg før saken er løst. Gjør avtale om oppfølging.	Rektor/ kontaktlærer	Referat/ notat	Umiddelbart
	Samtale med foresatte til eleven (Samme dag som eleven.) Gi informasjon om at skolen iverksetter undersøkelser og observasjoner knyttet til elevens skolemiljø og at dere vil samarbeide om tiltak. Gjør avtale om oppfølging.	Rektor/ kontaktlærer	Referat /notat	Umiddelbart
	Samtale med eleven/elevene som krenker/mobber Målet med samtalen er å formidle at atferden skal stoppe umiddelbart og å høre krenkerens versjon. Er det flere, snakk med dem i rask rekkefølge – og en om gangen – slik at de ikke har anledning til å snakke sammen. Gjør avtale om oppfølging.	Rektor/ kontaktlærer	Referat/ notat	Snarest mulig
	Samtale med foresatte til elever som krenker Gi informasjon om at skolen iverksetter undersøkelser og observasjon knyttet til elevenes skolemiljø. Avtal oppfølging.	Rektor/ kontaktlærer	Referat /notat	Snarest mulig
	Undersøkelser fortsetter (Spørreundersøkelse, observasjoner, elevsamtaler mm)	Rektor/ kontaktlærer	Notat	Snarest mulig

Utforming av tiltak	Rektor avgjør hvem det er hensiktsmessig som deltar i tiltaket Aktuelle aktører vurderer behov for videre undersøkelser. Ut fra funn utarbeides forslag til tiltak.	Rektor	Referat – Utkast aktivitetsplan	Snarest mulig
	Møte med elev og foresatte I møtet skal elev og foresatte få delta i selve utformingen av aktivitetsplanen – slik at deres mening og deltakelse er ivarettatt.	Rektor	Referat Fulle ut aktivitetsplan	Snarest mulig
Iverksette tiltak	Jevnlige oppfølgingssamtaler med involverte parter. (Også den/de som har krenket.)	Aktuelle parter	Referat /notat	Snarest mulig
Evaluere tiltak	Møte med foreldre og elev som blir mobbet I møtet skal tiltakene evalueres og tiltaksplanen revideres. Avtal videre oppfølging. Møtene fortsetter helt til eleven har et trygt og godt skolemiljø.	Rektor	Referat	Ved behov – senest etter fire uker
Evaluere tiltak	Møte med foreldre og elev som mobber I møtet skal tiltakene evalueres og nye tiltak settes inn hvis mobbingen ikke er avsluttet. Avtal videre oppfølging.	Rektor	Referat	
Følge opp	Involverte elever skal følges opp også etter at tiltaket er avviklet.	Rektor	Referat	
Følge opp	Møte med foreldre og elev som har blitt mobbet Etter at saken er avsluttet skal prosessen evalueres og ledelsen skal ta innspillene med i sin helhetlige vurdering av prosessen	Rektor	Referat	Senest ei uke etter at saken er avsluttet

Følge opp	Møte med foreldre og elev som har mobbet Etter at saken er avsluttet skal prosessen evalueres og ledelsen skal ta innspillene med i sin helhetlige vurdering av prosessen	Rektor	Referat	Senest ei uke etter at saken er avsluttet
Følge opp	Oppsummeringsmøte med kontaktlærer og evt. andre involverte voksne på skolen og rektor Evaluering av prosessen	Rektor	Referat	Seinest to uker etter at saken er avsluttet

4.5 Arbeid i etterkant av en mobbesak

Etter at en mobbesak er løst eller at det er tatt affære for å endre situasjonen, vil det være nødvendig å jobbe strategisk i forhold til de ulike partene: Den mobbeutsatte, den som mobbet og tilskuerne. Målet med dette arbeidet er å forebygge at de kommer i noen av disse rollene seinere.

Prosedyrer for jobbing i etterkant med enkeltelever og klasse / gruppe:

- Hyppige samtaler med den mobbeutsatte
- Enkeltvis samtaler med den mobbeutsatte, den /de som mobbet og andre involverte etter 4 uker
- Lærere som har inkludering, må informeres om saken og har et ekstra ansvar for å følge med i friminuttene

Etterarbeid etter en mobbesak kan avdekke svakheter i systemet. Vi avslutter derfor hver mobbesak med en evaluering av hva skolen kan lære av denne saken med tanke på å forebygge mobbing. Evaluering av gjennomført mobbesak og handlingsplan:

- Gjennomgå og evaluere om prosedyrene er fulgt i mobbesaken, og om de er hensiktsmessige.

5.0 Fylkesmannen sin håndheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker, jf. § 9 A-6

Elever og foreldre skal først ta saken opp med skolen og be om hjelp der. Dersom elevene og foreldrene mener skolen ikke har oppfylt sin aktivitetsplikt, kan de melde saken til fylkesmannen. Det må ha gått minst en uke fra du tok opp saken med rektor til du kontakter Fylkesmannen.

6.0 Ressurser og kilder:

[Opplæringslovens § 9 A – Elevenes sitt skolemiljø](#)

[Udirs ressursbank om skolemiljø](#)

[Udirs ressursbank for tiltak i skolemiljø saker](#)

[Udirs ressursbank om klasseledelse](#)

[Udir sin side nullmobbing](#)

[Informasjonsplikt ift. foresattes rettigheter, infoskriv til foresatte](#)

[Læringsmiljø senteret om avdekking og observasjon](#)